

Sundhedsudvalget (SUU)

København, den 1. februar 2022

Opbakning til B34 - Forslag om elektronisk aldersverificering ved salg af tobak og alkohol

Tobak og alkohol er kræftfremkaldende, og derfor er det bekymrende, at der fortsat er mange børn og unge, som ryger, samt at danske børn og unge begynder at drikke alkohol langt tidligere end deres jævnaldrende i vores nabolande. Derfor er der brug for en bred flerstrengt indsats mod børn og unges rygning og den udbredte drukkultur blandt danske unge.

Den 11. februar 2022 behandler Folketinget beslutningsforslaget B34 om aldersverificering via betalingskort. Kræftens Bekæmpelse og De Samvirkende Købmænd bakker op om beslutningsforslaget, da det kan sikre en mere effektiv håndhævelse af aldersgrænserne og derved gøre det sværere for børn og unge, som ikke er gamle nok til at købe tobak og alkohol.

I forbindelse med [Plan mod børns og unges rygning](#) fremgår det, at: "Sundheds- og Ældreministeriet vil efter lovforslagets vedtagelse vurdere status for tilgængelige løsninger, så kravet om et effektivt alderskontrolsystem kan sættes i kraft så hurtigt som muligt." Vi opfordrer derfor til, at man implementerer den elektroniske aldersverificering som en del af dette effektive alderskontrolsystem. Se også bilag 1, der vedrører de tekniske aspekter af et elektronisk alderskontrolsystem.

Vi opfordrer til bred politisk opbakning, så der hurtigst muligt kan indføres et effektivt alderskontrolsystem ved hjælp af kundernes betalingskort for at mindske tilgængeligheden af tobak og alkohol for danske børn og unge.

Med venlige hilsener

Mette Lolk Hanak
Afdelingschef Forebyggelse & Oplysning
Kræftens Bekæmpelse

Claus Bøgelund Nielsen
Vicedirektør
De Samvirkende Købmænd

De Samvirkende Købmænd
Islands Brygge 26, DK-2300 København S | T +45 39 62 16 16 | dsk@dsk.dk |
www.dsk.dk

Kræftens Bekæmpelse
Strandboulevarden 49, DK-2100 København Ø | T +35 25 75 00 |
info@cancer.dk | www.cancer.dk

Bilag 1 B34 Tekniske aspekter af Forslag om elektronisk aldersverificering ved salg af tobak og alkohol

Fordel for forbrugerne

Ved at digitalisere aldersvalideringen vil ingen butiksmedarbejdere få adgang til personfølsomme oplysninger. Butikken får udelukkende oplysninger om ja/nej til, hvorvidt kunden er gammel nok ved køb af varer med lovpligtig aldersbegrænsning. Oplysningerne bliver ikke lagret i butikken.

Risiko for omgåelse

Et system, som foreslået, vil ikke løse alle problemer. Der vil fortsat være udfordringer:

- 1) Hvis en kunde betaler kontant
- 2) Hvis en kunde betaler med et udenlandsk udstedt betalingskort eller et prepaid kort
- 3) Hvis en butik ikke har et såkaldt integreret betalingssystem, hvor terminal og kasseapparat er forbundet
- 4) Hvis den pågældende butik ikke har Nets som kortindløser

Ad 1) Kontantbetaling blandt unge er så sjældent, at det bør være muligt at kræve legitimation af alle "unge", der betaler med kontanter.

Ad 2) Her kan kassemedarbejderne instrueres i, at der i de tilfælde konsekvent skal kræves legitimation.

Ad 3) Samtlige kæder og langt størstedelen af dagligvarehandelen har løsninger, hvor betalingsterminal og kassesystem kommunikerer indbyrdes. Kontrolmyndighederne (Sikkerhedsstyrelsen) får derfor mulighed for at planlægge deres kontrolindsats meget effektivt, hvis langt hovedparten af markedet frivilligt har investeret i en aldersvalideringsløsning via betalingskortet. Nærbutikkernes Landsforening, der repræsenterer de allermindste butikker og kiosker, har ligeledes efterlyst alderstjek via betalingskort. Der må derfor forventes stor opbakning til en frivillig model som foreslået i B34.

Vi opfordrer til – minimum – uændret kontroltryk hos Sikkerhedsstyrelsen. Kombineret med kontrolmyndighedernes sædvanlige tilgang om tilpasset tilsyn, vil det give mulighed for hyppig kontrol hos butikker, der ikke måtte tilvælge den foreslåede model.

Ad 4) Hvis butikken har købt en løsning hos Nets, vil den gælde alle betalingsmidler (både fysiske betalingskort og mobilbetalinger herunder Apple Pay, Google Pay og Mobile Pay), uanset om butikken i øvrigt har en indløsningsaftale med Nets, Bambora, Swedbank eller en helt anden indløser. Den svækker altså ikke konkurrencen i den finansielle sektor ved at fastholde detailhandelskunder hos Nets som kortindløser. Det påvirker heller ikke konkurrencen mellem bankerne imellem.

Samlet set vurderer vi, at fordelene langt overstiger risikoen for omgåelse, og at størstedelen af de berørte butikker derfor er klar til at betale for en sådan løsning, hvis den stilles til rådighed.